

**ANALIZA DINAMIKE DIJALOŠKOG POLJA
BRAČNIH PARTNERA,
TOKOM JEDNE KONTAKT EPIZODE, U POČETNOJ FAZI
PARTNERSKE GEŠTALT TERAPIJE**

Kandidatkinja:

Duška Jovanović

Mentori:

Dr Lidija Pecotić

**Dr Emilija Stoimenova
Canevska**

**Evropski akreditovani trening institut za psihoterapiju
- Geštalt psihoterapijski trening institut Malta**

PROBLEM I SVRHA ISTRAŽIVANJA

Susret
terapeuta i
para
izazovan:

dijaloško polje partnera je
kompleksno i nestabilno

dijaloški odnos daje paru sigurnost
da se upusti u istraživanje

Važna **osetljivost
terapeuta**
za ono što ometa i
podržava dijaloški
proces

KONTEKST ISTRAŽIVANJA

individualistična
kultura

rani razvodi:
nemogućnost
prevazilaženja kriza

Covid-19: češći
partnerski problemi

Cilj terapije:
vraćanje osećaja
povezanosti
i pripadnosti

**Malo
(geštalt)
empirijskih
studija!**

FILOZOFSKI I TEORIJSKI OKVIR

FENOMENO- LOŠKI PRISTUP

Fenomenološko
istraživanje

zainteresovanost za iskustvo **bez
procenjivanja** – naivnost, deskripcija, radoznalost

Izazov na
početku
terapije

selektivna pažnja, vrednosna rigidnost,
projekcije, **borba za dominaciju**

Buber: Instrumentalizujuće Ja-To, isceljujuće **Ja-Ti**

Relaciona
priroda
čoveka

DIJALOŠKO- RELACIONI PRISTUP

Zajednički jezik i značenje o onom između – **isceljenje**
kroz to da se dobije glas i bude osvedočen, prihvaćen

Dijaloški
susret

KLJUČNI TEORIJSKI KONCEPTI

1

DIJALOŠKO POLJE

svi eksplicitni i implicitni procesi koji povezuju partnere u ostvarenju potreba i ko-kreiranju značenja i zajedništva

prisustvo

inkluzija

2

ELEMENTI DIJALOŠKOG ODNOSA

nemanipulativnost

otvorenost za dijalog

življenje dijaloga

ugledavanje drugog
kao drukčijeg

prepuštanje

3

KAPACITETI ZA BIVANJE U DIJALOŠKOM ODNOSU

prepoznavanje želje drugog za kontaktom,
uz kontakt sa bolom koji to ponašanje izaziva

dopuštanje uticaja od strane drugog

4

KONFLIKT, IMPAS

konflikt – rad na nezavršenim poslovima, rast
zastoj – odustajanje od sheme bez podrške za novinu

CILJ ISTRAŽIVANJA

Dijaloški
egzistencijalizam
Martina Bubera

**MAPIRANJE DIJALOŠKE
DINAMIKE PARTNERA**
u početnoj fazi partnerske terapije

Relaciona
perspektiva u
geštalt terapiji

1

Kako se razvija dijaloška dinamika partnera u toku kontakt epizode i da li se može identifikovati određena formativna prepoznatljivost ovog procesa?

2

Kako se mogu operacionalizovati konkretni pojavni indikatori dijaloških i nedijaloških elemenata?

3

Da li je moguće izdvojiti obrasce povezivanja, tj. stilova, u relacionom polju i šta je njihova specifičnost?

4

Kako se podržava rizik prepuštanju novom iskustvu – koja relaciona događanja u dijaloškom polju para podržavaju pojavu elemenata dijaloga?

METOD ISTRAŽIVANJA

UČESNICI U ISTRAŽIVANJU

mogućnost da se isključe i da koriste materijale

pisana
saglasnost,
anonimnost

**REGRUTO-
VANJE:**

prva seansa: građenje radnog saveza,
kontekstualne informacije

3 besplatne seanse

u (van)bračnoj zajednici >2 godine

5 od 6
parova
bez dece

**UČESNICI
(29-45 god.):**

heteroseksualni
parovi

iskustvo u terapiji

PRIKUPLJANJE PODATAKA

postupak: videosnimanje 2. seanse

terapeut
u ulozi
opservera

PROCEDURA:

- materijal za analizu: 1-2 kontakt epizode: spontana razmena o za njih važnoj temi
- ukupno 8 epizoda, prosečno trajanje 25 min.

- opšti analitički okvir: interpretativna fenomenološka analiza (teorija geštalt terapije)
- predmet: relaciono iskustvo, tj. fenomenologija partnerske relacije

ETAPE ISTRAŽIVANJA

1 Operacionalizacija **elemenata dijaloga**

analiza sadržaja

2 Mapiranje **faza** kontakt epizode

IFA

3 Mapiranje **stilova** partnerske dinamike

studija slučaja
i tematska
analiza

PRVA ETAPA: OPERACIONALIZACIJA ELEMENATA DIJALOGA

Cilj:

Izgradnja analitičkih resursa: diferencijacija telesnih, emotivnih i verbalnih indikatora za svaki od 5 elemenata dijaloga

Učesnici:

13 geštalt terapeuta, dijaloško-relacioni pristup, > 5 godina iskustva

Podaci:

polustrukturisani upitnik otvorenog tipa

DRUGA ETAPA: MAPIRANJE FAZA KONTAKT EPIZODE

1

omogućava segmentaciju
terapijskog procesa

sadržinska celina oko koje se
ko-kreira dinamika

**KONTAKT
EPIZODA:**
sekvencio-
-niranje i
kodiranje

empirijski:
organizuje se oko sadržinske teme para

vremenski:
počinje pozivanjem na razmenu,
završava se povlačenjem interesa

2

**GENERISANJE
TEMA:**
komparativna
analiza

a.

inicijalno induktivno
generisanje tema nižeg reda

b.

Izdvajanje tema višeg reda
- **faza** kontakt epizode

c.

Specifikovanje tema nižeg reda
–definisane **varijacija** faza

TREĆA ETAPA: MAPIRANJE STILOVA PARTNERSKE DINAMIKE

1

svaki par = studija slučaja

- prikaz jedinstvenog toka kontakt epizode
- „gust opis“ – kompleksnost i specifičnost dinamike

VRAĆANJE NA
POJEDINAČNE
PAROVE

2

grupisanje po sličnosti =
tematska analiza

- pronalaženje obrazaca dinamike, tj. stilova

NALAZI ISTRAŽIVANJA

PRVA ETAPA:

OPERACIONALIZACIJA ELEMENATA DIJALOGA

PRVA ETAPA: OPERACIONALIZACIJA ELEMENATA DIJALOGA

Različiti elementi dijaloga (npr. prisutnost i inkluzivnost) nemaju diferencirane indikatore (npr. telesna usmerenost prisutna je kod oba)

Sinteza
indikatora:

prikaz telesnih, emotivnih i
verbalnih indikatora za sve
elemente dijaloga zajedno

opšti kvalitet
dijaloške relacije

Primer indikatora za svaki od tri aspekta dijaloških elemenata:

Telesni aspekt

Emotivni aspekt

Verbalni aspekt

Telesna usmerenost
ka drugome

Briga i prihvatanje
drugog

Afirmisanje iskustva
drugog

DRUGA ETAPA:

**MAPIRANJE FAZA KONTAKT EPIZODE
U DIJALOŠKOM POLJU PARA**

MAPIRANJE FAZA KONTAKT EPIZODE: KRITERIJUMI IZDVAJANJA

1. HRONOLOŠKI:
IZDVAJANJE **FAZA**

praćenje vremenske dinamike

a. pojava potrebe

b. organizovanje zastoja

c. pokušaji razrešenja

2. PROCESNI:
IZDVAJANJE
VARIJACIJA

praćenje kvaliteta dinamike

način ko-kreiranja
dinamike unutar faze
i smisao toga

+ izdvajanje telesnih i emotivnih indikatora faze

FAZE RAZVIJANJA KONTAKT EPIZODE NA PRVIM SEANSAMA PARTNERSKE TERAPIJE:

Kako izgleda (ne)podržavajuća
dijaloška relacija?

I DONOŠENJE/ ISKRSAVANJE POTREBE

Jednostrano i lagano
izranjanje potrebe iz
nediferenciranosti

jednostrano i jasno
definisanje potrebe uz
prebrzo slaganje (ili
pasivnost) drugog

Donošenje potrebe sa
kritikom uz defanzivnu
reakciju drugog

Definisanje potrebe kroz
suprotstavljanje i
različitost

Problem se
definiše kao
zajednički

Problem se
definiše kroz
kritiku drugog

Emocionalno
nabijeno
kritikovanje

Emocionalno
kontrolisano
kritikovanje

II ODIGRAVANJE ŠEME /POKUŠAJ RAZREŠENJA POTREBE

A. Sa manje potencijala za kretanje ka dijalogu

Nejasnim
pozivanjem
drugog na
promenu,
drugi ostaje
zbunjen

Pozivanjem
drugog na
promenu, a
drugi iz
introjekata
pristaje

Kroz
kritiku
jednog i
pokušaj
drugog da
učestvuje

Kroz
konfron-
taciju i
odbranu
lične
pozicije

B. Sa više potencijala za kretanje ka dijalogu

Kroz
odgovornost i
svesnost o
nezavršenom
poslu i ličnim
granicama

Izla-
ganjem
sebe

III ZASTOJ

A. Maksimalni naboj energije u polarizaciji (suprotstavljanju pozicija)

Kritika i
rasprava
o spo-
rednim
detaljim

Zahtev
da drugi
partner
reguliše
odnos

Otvoren
sukob i
nameta-
nje lične
perspe-
ktive

Zauzima-
nje za
sebe
kažnjava
se zatvara-
njem

Šira
svesnost
radi učvršći-
vanja
sopstvene
pozicije

B. Pad energije posle vi- še pokušaja razrešenja sheme na tipičan način

Usled domi-
nantnosti u
traženju
jednog i
retrofleksije
drugog

Usled
traženja i
kritičnosti
jednog i
prebrzog
slaganja
drugog

IV POKUŠAJ SUSRETA I PREKID MALI ISKORAK PREBRZO BIVA PREKINUT I PRAĆEN VRAĆANJEM NA HABITUALNU SHEMU

Ugledavanje partnera
i povezivanje sa
sobom, uz prebrzo
vraćanje na shemu
(monolog jednog i
pasivnost drugog)

Susret i prebrzo
izlaženje u staro:
naglašava se
neadekvatnost i
odgovornost
jednog partnera

Susret i prebrzo
izlaženje u
staro:
konfrontacija i
međusobno
optuživanje

Poziv na
zajedničko
gledanje u jednog
partnera biva
odbijeno pasivnom
agresijom drugog

V POJAVA ELEMENATA DIJALOŠKE RELACIJE U PARTNERSKOM ODNOSU (POVEĆANA SVESNOST, EMPATIJA, POTVRĐIVANJE)

A. Povećana svesnost jednog partnera donosi umirenost ili zapitanost drugog

Jedan partner postaje svestan svog nezavršenog
posla i uloge toga u kokreiranju dinamike para
i time se razotkriva

Sagledavanje sopstvene
granice i svesnost o važnosti
ličnih promena oba partnera

Jasna diferencijacija u
odnosu na partnera i
otvorenost za dalje

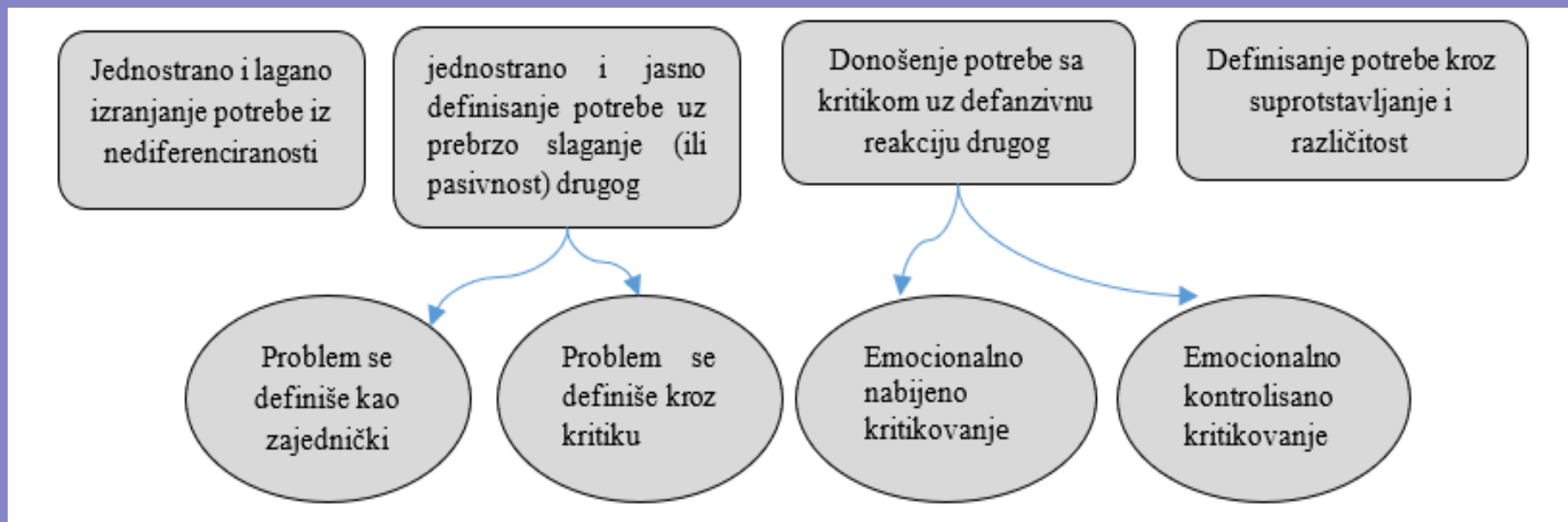
B. Povećana svesnost jednog partnera donosi empatiju i potvrđivanje drugog

Nalaženje zajedničkog pogleda
na to kako jedan partner
kokreira dinamiku para

Partneri su otvoreni da slušaju i
prihvate poziciju drugog sa
uvažavanjem i empatijom

FAZA 1: DONOŠENJE / ISKRSAVANJE POTREBE

Jedan partner dominantan, puno sadržaja, okupiranost sopstvenom potrebom

telesno:

kontrast energizovanosti i zatvorenosti, selektivno slušanje

emotivno:

nezadovoljstvo i očekivanje spram uznemirenosti i ljutnje

FAZA 2: ODIGRAVANJE SCHEME – POKUŠAJ RAZREŠENJA POTREBE

- Suptilne razlike faza 1 i 2!
- Oba partnera prisutnija, povećanje tenzije, zaoštravanje pozicija
- Učvršćivanje strategija zadovoljenja naslućenih na osnovu faze 1

A. Sa manje potencijala
za kretanje ka dijalogu

Nejasnim
pozivanjem
drugog na
promenu,
drugi ostaje
zbunjen

Pozivanjem
drugog na
promenu, a
drugi iz
introjekata
pristaje

Kroz
kritiku
jednog i
pokušaj
drugog da
učestvuje

Kroz
konfron-
taciju i
odbranu
lične
pozicije

B. Sa više potencijala
za kretanje ka dijalogu

Kroz
odgovornost i
svesnost o
nezavršenom
poslu i ličnim
granicama

Izla-
ganjem
sebe

telesno:

otvoren stav, pažnja,
mirnija energija

emotivno:

manja reaktivnost,
zainteresovanost, razumevanje

telesno:

varijacija tona, prekidanje, deflektujući i retroflektujući pokreti

emotivno:

iznuđivanje razočaranjem i postidivanjem spram snažne frustracije,
uznemirenosti zbog zaoštavanja i pravdanja

FAZA 3: ZASTOJ

Sukob snage sheme i potrebe za novinom:

Osećaj jalovosti nakon više neuspešnih pokušaja razrešenja ponavljenjem sheme

A. Maksimalni naboj energije u polarizaciji
(suprotstavljanju pozicija)

Kritika i rasprava o sporednim detaljima

Zahtev da drugi partner reguliše odnos

Otvoren sukob i nametanje lične perspektive

Zauzimanje za sebe kažnjava se zatvaranjem

Šira svesnost radi učvršćivanja sopstvene pozicije

B. Pad energije posle više pokušaja razrešenja šeme na tipičan način

Usled dominantnosti u traženju jednog i retrofleksije drugog

Usled traženja i kritičnosti jednog i prebrzog slaganja drugog

maks. naboj
- telesno i
emotivno:

intenziviranje manifestacija iz prethodne faze

pad
energije

telesno:

obamrlost, zaustavljeni pokret

emotivno:

beznadežnost, pomirljivost, praznina, želja da se razgovor što pre završi

FAZA 4: POKUŠAJ SUSRETA I PREKID

Mali iskorak prebrzo biva prekinut i praćen vraćanjem u shemu para

Ugledavanje
partnera i
povezivanje sa
sobom, uz prebrzo
vraćanje na shemu
(monolog jednog i
pasivnost drugog)

Susret i prebrzo
izlaženje u
staro: naglašava
se
neadekvatnost i
odgovornost
jednog partnera

Susret i prebrzo
izlaženje u
staro:
konfrontacija i
međusobno
optuživanje

Poziv na
zajedničko
gledanje u jednog
partnera biva
odbijeno
pasivnom
agresijom drugog

telesno:

umirenost i energetska usklađenost, kratkotrajni osmeh

emotivno:

bljesci pobuđenosti i zainteresovanosti
brzo prepokriveni osećanjima iz prethodnih faza

FAZA 5: POJAVA ELEMENATA DIJALOŠKE RELACIJE

- **Donošenje svesnosti sa refleksivnošću, figura postaje zajednički prostor**
- **Podrška za duže lično izlaganje, zaustavljanje manipulativnosti i projekcija**

A. Povećana svesnost jednog partnera donosi umirenost ili zapitanost drugog

Jedan partner postaje svestan svog nezavršenog posla i uloge toga u kokreiranju dinamike para i time se razotkriva

Sagledavanje sopstvene granice i svesnost o važnosti ličnih promena oba partnera

Jasna diferencijacija u odnosu na partnera i otvorenost za dalje

B. Povećana svesnost jednog partnera donosi empatiju i potvrđivanje drugog

Nalaženje zajedničkog pogleda na to kako jedan partner kokreira dinamiku para

Partneri su otvoreni da slušaju i prihvate poziciju drugog sa uvažavanjem i empatijom

telesno:

vibrantnost glasa, spontano pokretanje pažnje od i ka drugom

emotivno:

umirenost bez impulsivnosti i reaktivnosti daje podršku izlaganju i empatiji za drugog, prihvatanju onoga što se pojavi

DISKUSIJA NALAZA

MEHANIZMI OTPORA KONTAKTU I ELEMENTI KOJI NE PODRŽAVAJU RAZVOJ DIJALOGA (FAZE I-IV)

Disbalans energije,
različita prisutnost

FAZA 1:
POTREBA

Defleksija ili agresija **spram** umirivanja drugog
kroz retrofleksiju i introjektovano slaganje

Kritikovanje, optuživanje,
interpretacije, reaktivnost

FAZA 2:
SHEMA

Defleksija, projekcija egotizam **spram**
introjekcije, retrofleksije i defanzivnosti besom

Polarizovanost,
borba ili odustajanje

FAZA 3:
ZASTOJ

Sukob nesvesnih sila – ka starom i novom
snažan transfer: neviđenje drugog
reagovanje na štit (ofanzivni ili defanzivni)

Naivni, spontani poziv u
novo pre sklizavanja u staro

FAZA 4:
ISKORAK

Jedan iskoračuje, ali bez svesnosti,
refleksivnosti, integracije uvida

PRISUTNOST JA - TO RELACIJE (FAZE I-IV)

1

**CILJ DIJALOŠKE RAZMENE
ZADOVOLJENJE SOPSTVENE
POTREBE**

2

**MANIPULACIJA DRUGIM
ZARAD ZADOVOLJENJA
SOPSTVENE POTREBE**

3

**SELEKTIVNA PRISUTNOST I
PAŽNJA**

4

BEZ INKLUZIVNOSTI

5

**PUNO PRIČE O SADRŽAJU I
REGULACIJA NESVESNIM
MEHANIZMIMA ODBRANE**

RELACIONA DOGAĐANJA KOJA DONOSE OTVARANJE KA DIJALOŠKOM SUSRETU (FAZA V)

SPONTANI
RAZVOJ
ELEMENATA
JA-TI
ODNOSA

- 5 od 6 parova doseže V fazu
- Naglašeni pojedini elementi (ne razvijen Ja-Ti susret)

Osim inkluzivnosti, mapirani svi elementi dijaloškog odnosa, iako u parcijalnim manifestacijama

Donošenje svesnosti sa uvidom o sopstvenim shemama

Donošenje
autentičnih
osećanja

DOGAĐANJA
KOJA SU
PODRŠKA:

Prihvatanje
onog što jeste
(i kad je bolno)

Prepoznavanje lične odgovornosti u ko-kreiranju dinamike

RELACIONO SHVATANJE KONTAKT EPIZODE – ŠTA JE DRUKČIJE?

Sažimanja (5 umesto 8 faza)
– izostavljanje završnih faza

Kvalitativne varijacije
unutar faza

SPRAM
KATEGORIZACIJE
POLSTEROVIH:

Varijabilnosti
u smeni faza

Pogodnije imenovanje – u skladu
sa relacionim usmerenjem

VARIJABILNOSTI U SMENI FAZA KONTAKT EPIZODE

1

Prve dve faze su hronološke, dalji razvoj skokovit

2

Redosled faza nije nužan

3

Pojava svih faza nije nužna

4

Razlike između pojedinih, susednih faza su suptilne

5

Trajanje pojedinačnih faza nije vremenski ujednačeno

6

Cirkularnost: vraćanje na ranije faze - ni smer kretanja kroz epizodu nije nužan

7

U drugoj kontakt epizodi brže se prolazi kroz početne faze

8

Specifične varijacije jedne faze češće su uparene sa određenim varijacijama drugih faza

TREĆA ETAPA:

MAPIRANJE STILOVA PARTNERSKE DINAMIKE

STILOVI POVEZIVANJA PAROVA U PARTNERSKOJ TERAPIJI:

Oko koje bazične teme se organizuje dinamika partnerske relacije?

I VIDI ME, ZBRINI ME:

POZIV PARTNERU DA REGULIŠE PARTNERKU U NEZAVRŠENOM POSLU
NAILAZI NA OTPOR I GRANICE

VARIJANTA 1 (par 1):
MENI TREBA OVO, TI RADIŠ ONO
– NE, TI RADIŠ TO
Kritikovanje i
sučeljavanje suprotstavljenih pozicija

VARIJANTA 2 (par 3):
OKUPIRA ME PROŠLOST – NE
MOGU DA TI NADOKNADIM SVE
Zagledanost u sebe spram povlačenja
i potonjeg pojačavanja diferencijacije

- Figura je partnerkin nesvesni nezavršeni posao
- Dinamika se organizuje oko transfera i pitanja ko je odgovoran za zbrinjavanje partnerke i regulisanje odnosa

II POJAVI SE U NAŠEM ODNOSU:

POZIV PARTNERU KROZ POSTIĐIVANJE DA POTVRDI LOJALNOST ODNOSU
NAILAZI NA PRIHVATANJE ILI OTPOR

VARIJANTA 1 (par 2):
BORI SE ZA NAŠ ODNOS! –
IMAM PRAVO NA PRIVATNOST
Konfrontiranje spram nedorečenosti
i potonje odbrambenosti

VARIJANTA 2 (par 5):
TI SI OVAKAV, BRINEM ZA NAS –
RAZUMEM TE
Konfrontiranje i potonje obostrano
autentično donošenje sebe

- Figura je partnerkin doživljaj da partner, zbog lične pozadine, napušta ili izneverava odnos
- Dinamika se organizuje oko pitanja šta može da ostane lično, a šta mora da postane zajedničko

III ČIK ME IZAZOVI:

ZAHTEV PARTNERU DA VIŠE UČESTVUJE, ALI ISKLJUČIVO PRAĆENJEM
PARTNERKE, NAILAZI NA SLAB OTPOR ILI NEUPITNO SLAGANJE

VARIJANTA 1 (par 4):
PROMENI SE PO OVOM SKRIPTU!
– DA DRAGA, HOĆU DRAGA
Dominacija i optuživanje spram
povlačenja i slaganja

VARIJANTA 2 (par 6):
PRESTANI DA ME PONIŠTAVAŠ –
MOLIM TE, UMIRI SE
Dominantnost kroz snažnu afektivnost spram
pokušaja održavanja balansa u komunikaciji

- Figura je partnerkin doživljaj da partner nedovoljno učestvuje ili da je ne podržava
- Dinamiku odlikuje disbalans moći, a organizuje se oko pokušaja odgovaranja na partnerkine duple poruke

STIL 1: 'VIDI ME, ZBRINI ME'

- **Aktuelna tema:** ko je odgovoran za regulisanje drugog i odnosa?
- **Sržna tema:** „nezavršeni posao“ – potreba da se bude umiren i regulisan od strane drugog
- **Posezanje kroz projekciju,** drugi odgovara konfrontacijom i retrofleksijom

1

Zastoj: konfrontacija

– sržna dinamika skrivena je iza rasprave o detaljima

Ž: Treba mi ovo, ti radiš ono.

M: Ne, ti radiš to.

2

Zastoj: okupiranost sobom + povlačenje

– retki ironični komentari o partnerkinjoj zaokupljenosti sobom

Ž: Moj brat me i ne zove, iako mi pomaže... (dug monolog)

M: Kako si se lepo ispričala sama sa sobom.

STIL 2: 'POJAVI SE U NAŠEM ODNOSU'

- **Aktuelna tema:** Osećaj tereta za održanje i kvalitet odnosa izražen kroz postidičivanje drugog (prošlost partnera koja ostaje nerasvetljena)
- **Sržna tema:** Šta je lično, a šta mora da bude deljeno? Granica Mi i JA

1

**Zastoj: postidičivanje + pasivnost
ili prebrzo slaganje**

Ž: Ne možeš da ležiš po ceo dan i jedeš burger.

M: Moram da odmorim.

(kasnije:) Žao mi je, vidim da se trudiš za oboje.

2

**Zastoj: postidičivanje + defanzivnost
kroz defleksiju**

Ž: Veoma sam razočarana. Jesi li proverio da li je još uvek zainteresovana za tebe?

M: Samo nisam želeo da je povredim. Ona je moj krst.

(kasnije:) Imam pravo da ne delim svoju prošlost,

STIL 3: 'ČIK ME IZAZOVI'

- **Sržna tema: Dominacija i disbalans moći kroz verbalnu ili emotivnu intenzivnost**
- **Aktuelna tema: Zahteva se promena drugog, ali po modelu koji nudi prvi partner**
- **Dinamika je organizovana oko pokušaja odgovaranja na dvostruke poruke**

1 Zastoj: verbalna dominantnost + neautentično slaganje

*Ž: Uvek to radiš, strašno si nefleksibilan (kritikuje).
M: Dobro. Nemam ništa da dodam. Sad je vreme da delima pokažem da ću te poslušati.*

2 Zastoj: emotivna intenzivnost + otpor kroz pokušaj održavanja balansa

*Ž: Kad bi samo na trenutak video šta radiš (besno). Stalno me nipodaštavaš.
M: Počinješ treći svetski rat... Ne mogu da pričam kad me tako napadaš.*

DISKUSIJA NALAZA

STILOVI ORGANIZOVANJA JA-TO ODNOSA

Relaciona perspektiva:
obuhvatanje dinamike **oba partnera** u jedinstvenoj ko-kreaciji

KO-KREACIJA = **STIL**:
definisan specifičnom **sržnom temom** oko koje se organizuje **Ja-To** relacija do zastoja

Fiksiranost za
potrebe iz
nezavršenog
posla

slabost - zaštitništvo

traženje -
obezbeđivanje

Iznuđivanje
lojalnosti
postiđivanjem

ulaganje - neulaganje

ogoljavanje -
skrivanje

Verbalno i
emocionalno
preplavlivanje

moć - nemoć

podređenost -
nadređenost

IMPLIKACIJE I ZAKLJUČAK

IMPLIKACIJE ZA TERAPIJSKU PRAKSU

1 Značaj
fenomenološke
prisutnosti
terapeuta

... u odnosu na par i njihovu relaciju: oseća temu, prati neusaglašenosti, razvoj energetskog polja i disbalans

2 I deo epizode:
shema para

- Mapiranje nekonstruktivnih elemenata i načine instrumentalizacije drugog, postidiivanje
- Stilovi: hipoteze o sržnoj temi i načinu organizovanja relacije do zastoja

3 II deo epizode:
dijaloški
elementi

- Osetljivost za stidljive pokušaje dijaloga koje donosi svaki par
- Budnost za pojavu izloženosti i rizikovanja, naročito nakon faze zastoja

4 Podrška
diferencijaciji

... svesnost o ličnim granicama i prihvatanje različitosti kao mesto daljeg kretanja ka kontaktu a ne bivanja u borbi

5 Relevantnost
neverbalnih
pokazatelja

... važnost njihovog praćenja, kroz praćenje upotrebe kontakt funkcija

OGRANIČENJA I SMERNICE

KLJUČNI
DOPRINOS:

Razvoj procesne dijagnostike u početnoj etapi terapije para: osetljivost za ovde i sada mikro-pokrete i događanja i fino podešavanje intervencija njima

Diferencijacija varijacija faza preširoka spram malog uzorka

Video-
snimanje

OGRANI-
ČENJA:

Dvostruka
uloga
istraživačice

Longitudinalno praćenje procesa kroz više seansi

Homogeni uzorak + neki nenaivni učesnici

Istraživanje
zastoja: šta
vodi obrtu?

SMERNICE
ZA DALJE:

Kako
individualni
proces
oblikuju
relacione?

Istraživanje uloge intervencija terapeuta u pojavi elemenata dijaloga

HVALA NA PAŽNJI!